

Redaksjonskomitéens innstilling

til politiske uttalelser

VIKEN VENSTRES
ÅRSMØTE

8. OG 9. FEBRUAR 2020

Quality Hotel River Station
"Brunosten"

Den innstilte redaksjonskomiteen for politiske uttalelser har vurdert alle innkomne forslag, og vil presentere følgende innstilling:

- 11
- 16B
- 18B
- 20B
- 24

Komiteen legger fram reviderte forslag til uttalelse nummer 16, 18 og 20 istedenfor de opprinnelig innsendte. Tekstene til 16B, 18B og 20B ligger ved i dette dokumentet.

[De opprinnelige innsendte uttalelsene finnes her.](#)

REDAKSJONSKOMITEENS FORSLAG TIL UTTALELSER

Uttalelse nr. 16B (bygger på nr. 16)

Regulering av det digitale markedet

Viken Venstre vil ta grep for å begrense dagens innhøsting og spredning av persondata til ymse formål, og motvirke utviklingen av ekkokamre i digitale flater. Internett må reguleres for å være fritt.

Digitalisering gir oss uante muligheter som bør utnyttes. Samtidig er det ikke vi – vanlige folk eller myndigheter – som bestemmer spillereglene i dagens globale it-utvikling. Det er de store, internasjonale selskaper som gjør. Tiden er overmoden for en løpende politisk debatt om hvordan vi ønsker å regulere den digitale sfæren. Styrken til digitalisering og samling av store datamengder må ikke bli til en situasjon der demokratiet mister kontrollen.

Direkte reklamefinansierte algoritmer som baserer seg på detaljerte, personlige data, bidrar til å undergrave personvernet og maksimere annonsørens fortjeneste, heller enn å dekke brukernes behov for integritet og tilgjengelig informasjon. Direkte koblinger mellom atferd og reklame legger grunnlaget for ekkokamre, og resulterer i at alle får mer av det vi har fra før. Det kan true både ytringsfriheten, informasjonstilgangen og demokratiet.

Det borgere oppfatter som en gratis tjeneste, innebærer reelt sett at de gir fra seg personopplysninger i bytte mot annonser. Ut fra Venstres liberale grunnsyn, skal folk ha rett til å gjøre slike valg. Slike valg skal være eksplisitte og informerte, og det skal ikke være en nødvendighet, slik det i dag i praksis er.

Venstre har lenge stått opp for personvernet, blant annet da vi protesterte mot datalagringsdirektivet og deltok i debatten etter Edward Snowdens avsløringer i 2013. I dagens digitale virkelighet blir personvernet stadig satt under press i møte med praktiske og kommersielle hensyn. Derfor er internasjonalt samarbeid, særlig gjennom EU, en viktig forutsetning for å gjennomføre effektive tiltak – noe personvernforordningen (GDPR) er et eksempel på.

Viken Venstre vil ha en sterkere regulering av den digitale sfæren, inkludert grep som gjør det lettere å tilby alternativer til de store, internasjonale – og som oftest, amerikanske – nettgigantene. Det kan gjøres gjennom skatteregler, offentlige innkjøp og annen lovregulering. Digital politikk må gi fortrinn til dem som leverer kvalitet, og ikke bare kvantitet.

Venstre vil:

- innføre streng regulering av algoritmer som baserer seg på data og penger fra to forskjellige kilder uten eksplisitt og informert samtykke, og vurdere forbud.

- utrede forbud mot personalisert reklame på internett rettet mot IP-adresser i Norge.
- jobbe aktivt for å støtte opp om alternativer til de globale dominerende aktører gjennom nasjonale rammevilkår, f.eks. når det gjelder skatteregler.

Uttalelse nr. 18B (bygger på nr. 18)

Ja til læreplassgaranti

Viken Venstre vil styrke fag- og yrkesopplæringen ved å innføre læreplass garanti for alle elever i Viken fylke.

De siste årene har partene i arbeidslivet gjort mye for å skaffe flere læreplasser. Fylkeskommunene, som har ansvar for å dimensjonere skoletilbud i videregående opplæring, har ikke lykket godt nok med sine oppgaver. Fylkene må ta ansvar for at det opprettes yrkesfaglige tilbud som ikke er etterspurt i arbeidslivet, og for å utdanne lærekandidater som ikke er godt nok kvalifisert.

Yrkesfagelever som består den skolebaserte delen av utdanningen, og som viser kompetanse og motivasjon for å gå i lære, må ha en større rett enn i dag til å få et egnet tilbud etter to år i skole. Viken Venstre går derfor inn for en læreplassgaranti for elever i fag- og yrkesopplæringen.

Fag- og yrkesopplæring er viktig, og Venstre har gjennom flere år foreslått tiltak for å styrke satsningen på dette området. Venstre vil fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger og øke lærlingtilskuddet til næringslivet. Det må etableres flere læreplasser i staten og kommunene, og det skal stilles krav om å bruke lærlinger ved offentlige anbud. Det er også viktig å styrke kontakten mellom elever og lærebedrifter tidlig i opplæringsløpet for å sikre flere læreplasser, både gjennom å åpne for flere midlertidige arbeidsavtaler for nye lærlinger og at elever kan få utplassering på i en lærebedrift allerede fra 1. år.

Rett til læreplass er først og fremst retten til å få en mulighet til å vise hva du er god for. Punktlighet, kompetanse og interesse må være tilfredsstillende for at lærekontrakten forlenges. Venstre vil ikke pålegge bedrifter å ta imot lærlinger som ikke er motivert for å lære, men vi må ta et større ansvar for å gi fullgod utdanning til de ungdommene som viser at de ønsker denne muligheten. Det er både viktig for dem det gjelder, og for morgendagens arbeids- og samfunnsliv.

Viken Venstre vil:

- at fylkene skal ta ansvar for å dimensjonere yrkesfaglige tilbud i videregående opplæring etter behovet i arbeidsmarkedet.
- at videregående skoler skal fortsette arbeidet med å utdanne godt kvalifiserte lærekandidater.
- at yrkesfagelever skal ha en garanti om læreplass dersom de har kompetanse og motivasjon til å fortsette utdanningen i lære.
- fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger.
- øke lærlingtilskuddet til bedriftene.
- etablere flere læreplasser i staten og kommunene.
- stille krav om bruk av lærlinger ved offentlige anbud.
- åpne for flere midlertidige arbeidsavtaler for nye lærlinger.

- sikre at elever kan få utplassering i lærebedrift allerede fra 1. år i videregående opplæring.

Uttalelse nr. 20B (bygger på nr. 20)

En kamp mot fattigdom

Viken Venstre handler frihet om mulighetene til å leve det livet man ønsker, og i dagens samfunn er fattigdom en av de største truslene mot folks frihet. Derfor må verdens ressurser fordeles jevnere mellom folk.

Et fritt, rettferdig og demokratisk samfunn forutsetter små forskjeller. Stor ulikhet og sosiale problemer øker både den relative fattigdommen og faren for mistillit til myndighetene og demokratiet. Både samfunnet og den enkelte har godt av at forskjellene er på et nivå som motiverer til utdanning og hardt arbeid, men som ikke er uproporsjonalt store. Viken Venstre mener at skattesystemet derfor må justeres slik at det fungerer mer utjevnende enn i dag.

Et særlig problem er stillesittende kapital, der personer med mye formue flytter penger ut av det vanlige kretsløpet, slik at kapitalen ikke bidrar til samfunnet. Disse pengene kunne ha bidratt til å motvirke fattigdom. Derfor vil Viken Venstre øke eiendomsskatten i tillegg til å innføre en egen kategori for de største formuene.

Menneskerettighetene slår fast i sin første setning at «alle mennesker er født frie», men hvor man blir født og i hvilken familie, er helt tilfeldig. Det er naturlig å gi verdier videre til sine barn, men det er også viktig at kapital går inn i kretsløpet markedsøkonomien er basert på, istedenfor å bli samlet i noen få familier. Viken Venstre ønsker å innføre en arveavgift som er progressiv, og fordeler byrden basert på betalingsevne. Slik bidrar alle til å sørge for å hjelpe dem som har minst.

Alle trenger hjelp for å klare seg, og noen trenger mer enn andre. Slik hjelp er en rettighet når behovet er der, slik Menneskerettighetene og Grunnloven slår fast. For å sikre at folk får den hjelpen de trenger, vil Viken Venstre at NAV-systemet skal forenkles. Etterprøving og kontroll av menneskers behov skal reduseres til et minimum. Folk i nød skal ikke måtte bruke sine krefter på å dokumentere behov, og NAVs ressurser må flyttes fra kontroll til hjelp. Viken Venstre vil at garantert basisinntekt eller borgerlønn skal vurderes og forsøkes reelt, som en ordning for å redusere andelen fattige og sikre alle en grunnleggende levestandard.

Sykelønn er en viktig og god ordning når man blir syk, men den norske sykelønnen er fordelt på en uheldig måte. Ordningen er svært god for dem som er syke i en kort periode, men slår uheldigere ut for andre – for eksempel langtidssyke med trang økonomi. Viken Venstre ønsker derfor å utjevne

satsene mellom sykelønnen og uføretrygden, slik at noe av ressursene overføres fra de som er korttidssyke til de som er langtidssyke.

Det må være lønnsomt å gjøre det som kommer til gode for samfunnet. Vi trenger folk som tør å satse på nye ideer og skape nye arbeidsplasser, men da må vi sikre at folk har muligheten til det, og at det finnes et godt sikkerhetsnett for dem som ikke klarer det på første forsøk. Små og mellomstore bedrifter, samt risikovillige investorer, må derfor få bedre vilkår, slik at vi unngår monopoler.

Arbeiderstyrte bedrifter er en god måte å kombinere næring med demokrati og trygghet, samtidig som det kan fungere som et botemiddel mot økte forskjeller. Derfor mener Viken Venstre at flere må få muligheten til å være med på å eie sin egen arbeidsplass.

Viken Venstre mener:

- At etterprøving og kontrollering av trygdemottakere, og andre mottakere av sosiale stønader, må reduseres til et absolutt minimum.
- At basisinntekt bør innføres som et middel for å utrydde ekstrem fattigdom og sikre alle frihet og en grunnleggende levestandard.
- Skattesystemet i større grad enn i dag bør brukes som et verktøy for å utjevne sosiale forskjeller, fremme innovasjon i små og mellomstore bedrifter.
- At man må utrede ulike mulige fordeler for små og mellomstore bedrifter, og arbeiderstyrte bedrifter.
- At en progressiv arveavgift skal innføres
- At man må utjevne satsene mellom sykelønnen og uføretrygden
- At man bør øke den statlige delen på formuesskatten til 0,20% for trinn 1
- At man må innføre trinn 2 på den statlige formuesskatten ved formuer på over 100 millioner